

Folketingets Retsudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

ECO/ J.nr. 2006-1772

Dato: 22. november 2006

Under henvisning til Folketingets Retsudvalgs brev af 14. november 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 62 (REU Alm. del).

Spørgsmål nr. 62:

”Ad samrådet 9/11-06 om unge under 18 år, som idømmes ungdomssanktion og frihedsstraffe m.v., jf. REU alm. del- samrådsspørgsmål B. Ministeren bedes tilsende udvalget sit talepapir til samrådet.”

Svar:

Socialministerens talepapir til samrådet vedlægges.

Eva Kjer Hansen

/Nina Eg Hansen

Bilag vedlagt: Socialministerens tale ved åbent samråd i Folketingets Retsudvalg torsdag d. 9. november kl. 14.30 om REU alm.del - samrådsspørgsmål B (Unge under 18 år, som idømmes ungdomssanktion og frihedsstraffe mv.).

DET TALTE ORD GÆLDER

Socialministerens tale ved åbent samråd i Folketingets Retsudvalg torsdag d. 9. november kl. 14.30 om REU alm.del - samrådsspørgsmål. B (Unge under 18 år, som idømmes ungdomssanktion og frihedsstraffe mv.).

Ja tak.

Men lad mig starte med det samme med at sige, at jeg synes på ingen måde, at det er acceptabelt, at unge under 18 år anbringes i arresthuse, fordi der ikke er plads til dem på en sikret afdeling.

Danmark skal selvfølgelig leve op til FN's børnekonvention om, at børn, der er berøvet friheden skal holdes adskilt fra voksne, med mindre det ikke tjener barnets tarv. Unge under 18 år, der varetægtsfængsles, skal så vidt muligt anbringes på sikrede afdelinger i varetægtssurrogat.

Vi har allerede gjort meget for at leve op til børnekonventionen ved at foretage en voldsom udvidelse af antallet af pladser på de sikrede afdelinger. Således er antallet af pladser næsten 3 dobbelt siden 1999. Altså alene i 2005, der åbnede vi 25 pladser og udvidede dermed antallet af pladser fra 94 til 116. De sidste pladser blev taget i brug i december 2005 altså sidste år.

Jeg må indrømme, at jeg troede, at vi dermed havde fået bugt med de pladsproblemerne, der var. Men nu ser det desværre ud til, at også i 2006 – efter den seneste udvidelse – så er der stadigvæk nogle pladsproblemer. De sikrede afdelinger, de melder om fuld belægning. Og den foreløbige statistik fra Danske Regioner, som jeg netop har modtaget, den viser, at de sikrede afdelinger også i 2006 har måttet afvise unge pga. pladsproblemer.

Og derfor har jeg allerede nu taget initiativ til at øge antallet af sikrede pladser.

Jeg vil dog understrege, at det er min indstilling, at det jo ikke er nok alene at bygge flere pladser. Vi skal også samtidig prioritere forebyggelsen, så vi bremser tilgangen af unge, der skal varetægtsfængsles. Og vi skal forbedre kvaliteten i indholdet, og det gælder både i ungdomssanktionen og på de sikrede afdelinger generelt.

Lad mig sige lidt om forebyggelse af kriminalitet. For regeringen der er det en vigtig prioritet at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. Og det vil justitsministeren også komme nærmere ind på i sin besvarelse.

Forebyggelse af kriminalitet kræver, at der sættes ind på flere fronter. Vi arbejder dels med det kriminalpræventive arbejde, som justitsministeren vil komme ind på. Og vi ved fra forskningen, at manglende skoletilknytning er en væsentlig risikofaktor i forhold til at komme ud i kriminalitet. Derfor er hele indsatsen for at forebygge at svage unge falder fra på ungdomsuddannelsen faktisk også relevant i denne her sammenhæng.

Jeg vil også kort nævne nogle af de initiativer, der er på det sociale område, som kan medvirke til at forebygge kriminaliteten.

En del af de unge, der begår kriminalitet, de har sociale problemer. Og derfor har vi forstærket den generelle sociale indsats over for børn og unge med problemer. Først og fremmest har vi med anbringelsesreformen strammet op på kravene til sagsbehandlingen, øget kontrollen med kommunerne og gennemført en massiv efteruddannelsesindsats for sagsbehandlerne vedkommende. Og denne reform, den trådte i kraft 1. januar i år, og jeg er sikker på, at den vil medføre nogle positive resultater i de kommende år.

Mere specifikt i forhold til de kriminalitetstruede børn og unge, der vil jeg gerne fremhæve loven om styrkelse af forældreansvaret, som jo netop er trådt i kraft. Her har kom-

munerne fået et helt nyt redskab, de kan anvende i forhold til de forældre, der ikke i tilstrækkeligt omfang tager et ansvar over for deres børn. Og med denne lovændring, der får kommunerne nu mulighed for at stille krav til forældrene. De kan fx give forældrene et pålæg om at sikre, at deres barn møder op i skolen, at barnet deltager i fritidsaktiviteter eller er hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt om dagen.

Vi vil også styrke indsatsen over for de unge under 15 år og sætte ind første gang, de laver kriminalitet. Allerede på det tidspunkt skal det sikres, at der laves en grundig undersøgelse af den unges forhold, så man får afdækket årsagen til at vedkommende er kommet ud i noget kriminelt. Dermed kan man sætte ind med den rigtige støtte, inden den unge udvikler større kriminalitetsproblemer. Og de gode erfaringer med kriminalitetsforebyggelse, de skal spredes til bl.a. kommuner gennem forskelligt inspirationsmateriale.

Endelig vil jeg nævne, at vi også arbejder på, at styrke tilbudene til de unge i fritiden. Mange peger på, at det kan være en medvirkende årsag til kriminalitet, at de unge keder sig og ikke har noget at tage sig til i fritiden.

For de unge som - trods bestræbelserne på at forebygge kriminalitet – ender på den gale side af loven, ja der skal vi sikre en indsats, der i videst muligt omfang hjælper de unge ud af kriminaliteten.

Og her er vi alle enige i, at der er behov for at forbedre indholdet af ungdomssanktionen.

Ungdomssanktionen er blevet kritiseret både i forbindelse med SFI's evaluering og i rapporten fra Teori og Metodecentret om "Fokus på anvendelsen af de sikrede afdelinger", som der også er henvist til her i forbindelse med samrådet.

Det har bl.a. været fremhævet, at det er svært at få etableret en sammenhæng i de 3 faser, som ungdomssanktionen består af. At der simpelthen ikke sker en god nok planlægning af, hvad ungdomssanktionsforløbet skal bruges til. Og at de

unge og deres forældre sjældent inddrages i udarbejdelsen af handleplanen, som der er lagt op til i loven.

Resultaterne – eller skulle jeg måske nærmere sige de manglende resultater - taler for sig selv. 3 ud af 4 af de unge begår ny kriminalitet inden for 2 år efter, at de er blevet idømt en ungdomssanktion.

Og som mange her i lokalet jo sikkert ved, så er der i forbindelse med de netop overståede satspuljeforhandlinger, afsat midler til forbedringer af ungdomssanktionen. Vi har sat en økonomisk ramme på i alt 63 mill. kr., som skal bruges til at forbedre ungdomssanktionen. Og vi har aftalt, at vi skal mødes i forligskredsen og drøfte den nærmere anvendelse af midlerne.

Det er min indstilling, at noget af det, vi skal tage fat i, det er at sikre at ungdomssanktionsforløbene. At de i højere grad munder ud i, at de unge kommer i uddannelse eller i beskæftigelse. Det er svært at bryde et kriminelt mønster. Men noget af det vi ved, der hjælper, det er, hvis den unge kommer ind i et positivt forløb med enten job eller uddannelse. Og derfor skal der helt fra starten af i et ungdomssanktions forløb være meget mere fokus på, at få de unge i enten uddannelse eller beskæftigelse.

Og som nævnt, så skal jeg snart mødes med satspuljeordførerne, om hvad skal forbedringerne så konkret bestå i, og jeg ser frem til en fælles drøftelse om, hvordan vi så kan forbedre ungdomssanktionerne.

Der bliver, som jeg lige har nævnt, sat noget i gang i forhold til unge i ungdomssanktionen, men der er så også behov for at styrke indsatsen i forhold til unge i øvrigt på de sikrede afdelinger.

Der er gjort meget for at styrke den socialpædagogiske indsats i form af metodeudviklingsprojekter og efteruddannelse af personalet. Senest er der bevilget 7.5 mio. kr. til uddannelse af personalet på de 7 sikrede afdelinger, for at sikre at

alle ansatte både har et fælles værdigrundlag og et fælles metodisk og pædagogiske udgangspunkt for den behandlingsindsats de skal tilbyde.

Rapporten fra Teori og metodecentret påpeger imidlertid, at der er et forsat behov for at styrke indsatsen på de sikrede afdelinger. De peger bl.a. på, at den pædagogiske indsats skal styrkes, de ansatte skal blive bedre rustede til at håndtere de unges misbrugsproblemer og så er der behov for at udvikle dokumentationsredskaber til brug for de sikrede afdelinger.

Og jeg vil gerne se på, hvordan vi kan sætte ind i forhold til de kritikpunkter og styrke indsatsen generelt på de sikrede afdelinger.

Og endelig vil jeg nævne, at det jo også er en opgave man kan tage fat på i Styrelse for Specialrådgivning og Social Service. Styrelsens opgave er netop i samarbejde med ekspertisen i praksisfeltet at udvikle metoder på de forskellige områder. Og derfor vil det være oplagt at bede Styrelsen om at bidrage til at styrke indsatsen på de sikrede afdelinger, og sammen med repræsentanter både fra afdelingerne men også fra Danske Regioner at udvikle og afprøve metoder, som retter sig mod kriminelle unge på sikrede afdelinger.

Så der er altså rigtig mange ting i gang, både i forhold til at forbedre indholdet på de sikrede afdelinger generelt og ungdomssanktionen, men også i forhold til at forebygge, så forhåbentlig knapt så mange ender med have behov for en plads fremover. Det gælder om at se på selve indholdet, så vi får styrket på kvaliteten.

Men som sagt i forhold til det akutte behov for pladser, der har jeg så også sat et initiativ i værk med foreløbig at sikre 5 nye pladser.